THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT

Twentieth day of the Fifth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 11th March, 1971.

The House met at Twelve of the Clock

(*Mr. Deputy Speaker in the Chair*)

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker:— The Minister for Finance will present the Budget for 1971-72.

Sri N. Ramachandra Reddi :— Mr. Speaker, Sir, the results of the mid-term poll to the Lok Sabha are available from a large number of constituencies. In the Telangana region, the Telangana Praja Samithi fought these elections on the issue of the formation of a separte State for Telangana. The poll results reveal a land-slide victory to the forces demanding a separate State for Telangana. The ruling party in the State opposed the formation of a separate State and suffered a devastating defeat at the hands of the Praja Samithi.

Mr. Speaker :— What is it you are reading ?

Sri N. Ramachandra Reddi : -- This is a statement, Sir.

Mr. Speaker :—How does it arise ?

Sri N. Ramachandra Reddi : -- It does arise..

Mr Speaker :--It is not proper.

Sri N Ramachandra Reddi : -- The poll results make it clear that this Government has forfeited the confidence of the people of this region. It can no more represent the people of Telangana. A Government which has no support of the people of Telangana has no right to present a budget which affects the interests of the people of the region. It should immediately vacate office. I demand immediate resignation of the Government.

Sri K. Brahmananda Reddi : - The people of T langana area must be congratulated for pricking the bubble of Telangana Praja Samithi.

Sri N. Ramachandra Reddi :— In protest we are staging a walk-out.

(So saying, Sri N. Ramachandra Reddi accompanied by other Members of his party staged a walk-out, some of the Members saying 'Jai Telangada',)

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (Budget) FOR 1971-72 VOTE ON ACCOUNT

శ్రీ విజయభాస్కర రెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1971-72 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెటును నివేదిస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు—ఇటీవల పార్లమెంటు మధ్యంతర ఎన్నికల దృష్ట్యా శాసనసభ, మండలి కొద్ది కాలం పాటు మాత్రమే సమావేశమవుతున్నాయి. ఆర్థిక సంవత్సరం త్వరలో ముగియనున్నది బడ్జెటును గురించి సవివరంగా పరిశీలించుటకై గౌరవ సభ్యులు మళ్ళీ సమావేశమయ్యేంతవరకు, ప్రస్తుత సర్వీసుల నిర్వహణకై తగిన నిధులను పరిపాలనా వ్యవస్థకు సమకూర్చడం అవసరం. ఈ సందర్భంలో 1971 సెప్టెంబరు ఆఖరువరకు ఆరునెలల కాలానికి "వోట్ ఆన్ అక్కౌంట్" ను కోరుతూ, నేను మధ్యంతర బడ్జెటును నివేదిస్తున్నాను. తుది బడ్జెటును తర్వాత, కొంచెం ఆలస్యంగా సభకు నివేదిస్తాను.

7-3-1970 అధ్యక్ష ఉత్తర్వు ప్రకారం, 1958 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ సంఘపు ఆర్డర్ సవరించబడింది. ఇందుకనుగుణంగా, తెలంగాణా ప్రాంతానికి, రాష్ట్రంలోని మిగతా భాగానికి ఆదాయ వ్యయాల వివరాలు బడ్జెట్‌లో విడివిడిగా చూపించబడినై - భార్గవ సంఘం సిఫార్సు చేసిన కేటాయింపు సూత్రాల ప్రకారం ఇది జరిగింది. 1968-69, 1969-70 సంవత్సరాల ఆదాయ వ్యయాలు కూడా యీ సూత్రాల ప్రకారం కేటాయించబడినై. బడ్జెటుపై వివరణ నివేదికకు (VI) వ అనుబంధంలో ఆ ఫలితాలు పొందుపరచబడినై.

1969-70 లెక్కల ప్రకారం, 1970-71 సవరించిన అంచనాల ప్రకారం ద్వితః మధ్యే రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిగురించి క్లుప్తంగా పేర్కొంటాను.

1969-70 లెక్కలు

ఇప్పుడు లభించిన 1969-70 లెక్కలబట్టి చూస్తే మొత్తం రివిన్యూ తరుగు రూ. 27.63 కోట్లు వుంటుంది. రివిన్యూ ఖాతాన జమ రూ. 248.20 కోట్లు, రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు రూ. 276.03 కోట్లు. ఆర్థిక వ్యవహారాలన్నిటిదృష్ట్యా, 1969-70 సంవత్సరం ముగింపుకు రూ. 0.88 కోటి రొక్కపు నిల్వ వుంది.

1970-71 సవరించిన అంచనాలు

రివిన్యూ ఖాతా :

బడ్జెటు అంచనాలు రూ. 265.93 కోట్లు. అయితే ఇందుకుబదులు, రివిన్యూ ఖాతాన జమలు రాష్ట్రి ప్రణాళికకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన పథకాలకు కేంద్రంనుంచి లభించే గ్రాంట్లతోసహా రూ. 286.59 కోట్లు వుండగలవని అనుకొంటున్నాం. ఈ పెరుగుదలకు ముఖ్యకారణాలు—ఆదాయపు పన్ను, ఎక్సైజు సుంకాలు-వీటి వాటాలవిషయంలో కేంద్రప్రభుత్వంనుంచి లభించగలవనుకుంటున్న అదనపు వసూళ్లు ; ఆంధ్రప్రాంతంలో మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేయటంవలన లభించే అధిక ఆదాయం. రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు రూ. 298.61 కోట్లు ఉంటుంది. బడ్జెటు అంచనా రూ. 266.43 కోట్లు. ముఖ్యమైన పెరుగుదలకు కారణాలు—ఋణాలపై వడ్డీ ; బడ్జెట్ ప్రతిపాదనల అనంతరం ఆమోదింపబడిన పథకాలపై అదనపు ఖర్చు—ఇందుకు శాసనసభ పూర్వపు సమావేశంలో అనుబంధ ప్రతిపాదనలు ఓటు చేయబడినాయి.

పెట్టుబడి వినియోగం :

మొత్తం రూ. 39.46 కోట్ల పెట్టుబడి వినియోగాన్ని 1970-71 బడ్జెట్ ప్రతిపాదించింది. అయితే పెట్టుబడి వినియోగపు సవరించిన అంచనా ప్రకారం ఈ మొత్తం రూ. 40.55 కోట్లు.

మొత్తం పరిస్థితి :

పైన సూచించిన సవరించిన అంచనాల ప్రకారం, 1970-71 ఆర్థిక వ్యవహారాల ఫలితంగా, మొత్తం రూ. (—) 16.33 కోట్ల తరుగు ఏర్పడవచ్చు—రొక్కపు నిల్వ రూ. (—) 15.5 కోట్లు వుంటుంది. అయితే రాష్ట్రి బడ్జెటులో ప్రణాళికకు చెందని తరుగు నిమిత్తం రూ. 31 కోట్లవరకు క్షామం, తుఫానుల విషయంలో సహాయమై కొరదలాల నిమిత్తం రూ. 7.5 కోట్లవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి సహాయం లభించగలదని సవరించిన అంచనాలలో ఉద్దేశించబడింది.

1971-72 బడ్జెట్ అంచనాలు

రివిన్యూ జమలు :

1971-72 బడ్జెట్ అంచనా ప్రకారం, మొత్తం ఆదాయం రూ. 310.04 కోట్లు వుండగలదు—1970-71 సవరించిన అంచనాల ప్రకారం యీ మొత్తం రూ. 286.59 కోట్లు. ఈ పెరుగుదలకు ముఖ్యకారణం - కేంద్రపు పన్నులలో రాష్ట్రిపు వాటాకింద ఆశిస్తున్న అదనపు జమలు. ఆర్థికసంఘపు తీర్పుదృష్ట్యా, ఆదాయపు పన్ను విషయమై ముందుగా జరిగే వసూళ్ళలో వాటాను రాష్ట్రి ప్రభుత్వం 1971-72 నుంచి పొందగలుగుతుంది. రాష్ట్ర ఎక్సైజు సుంకాలు, అమ్మకపుపన్ను విషయంలోకూడా మామూలుగానే అదనపు పెరగుదలలుకూడా లభించవచ్చు. రాష్ట్ర ప్రణాళికకింద రూ. 15.3 కోట్లమేరకు, కేంద్రం ప్రతిపాదిత పథకాలకింద రూ. 10.89 కోట్లమేరకు కేంద్రంనుంచి సహాయ గ్రాంట్లు రివిన్యూఖాతాన జమచూపబడినై.

రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు :

బడ్జెటులో ఈ కేటాయింపులు ఇలా ఉన్నాయి — మొత్తం రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు — రూ. 300.14 కోట్లు ; ప్రణాళికకు చెందని ఖర్చు రూ. 268.8 కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రణాళికకు రూ. 19.93 కోట్లు ; కేంద్రం ప్రతిపాదించిన పథకాలకు రూ. 11.41 కోట్లు. 1970-71 సవరించిన అంచనాలలో కరువు కాటకాల బాధితులకు సహాయం క్రింద కేటాయించిన రూ. 8.81 కోట్లు మినహా, 1971-72 బడ్జెటు అంచనాలలోని రూ. 0.75 కోటి మినహా, రివిన్యూ ఖాతాన నికర ఖర్చు రూ. 7.41 కోట్లు వుంటుంది.

పెట్టుబడి వినియోగం :

ప్రణాళిక పథకాలకు, ఇతర పథకాలకు పెట్టుబడివినియోగం 1971-72లో రూ. 46.22 కోట్లు వుండగలదని అనుకుంటున్నాం. పెట్టుబడి తరగతికి చెందిన చిన్నపాటి అంశాలకు మాత్రమే ప్రణాళికేతర విషయాల కేటాయింపువర్తిస్తుంది. ఇది పోను, రాష్ట్ర ప్రణాళిక పెట్టుబడి వినియోగం రూ. 45.53 కోట్లు ఉంటుంది. ప్రణాళిక వివిధరంగాల్లోని భారీ ప్రాజెక్టులకు ఈ కేటాయింపు వర్తిస్తుంది.

పబ్లిక్ ఋణం :

ఈ ఏడాది ప్రకటించాలనుకుంటున్న బహిరంగ మార్కెట్టు ఋణంవల్ల స్థూలంగా లభించే మొత్తం రూ. 16.08 కోట్లు వుండగలదని బడ్జెటులో ప్రతిపాదించబడింది. ఈ ఏడాది చెల్లించవలసిన ఋణం నిమిత్తమై రూ. 6.58 కోట్లను సమకూర్చిన తర్వాత, నికర లబ్ధి రూ. 9.5 కోట్లు వుంటుంది. చిన్న పొదుపు ఉద్యమంలో వాటి ద్వారా లభించగల మొత్తం రూ. 3.5 కోట్లు వుండవచ్చు — 1970-71 లో రూ. 3 కోట్లు లభించింది.

మొత్తం పరిస్థితి :

పైన ప్రస్తావించిన అంచనాలు ఆధారంగా, రివిన్యూ ఖాతాన రూ. 9.89 కోట్లు మిగులు ఉండగలదని భావిస్తున్నాం. అయితే పెట్టుబడి వినియోగం, పబ్లిక్ ఋణం, పబ్లిక్ అకౌంట్ — వీటిదృష్ట్యా, మొత్తం పరిస్థితి ఎలా వుంటుందంటే, రూ. 9.9 కోట్ల తరుగు వుంటుందన్నమాట — 1971-72 బడ్జెట్ వ్యవహారాల ఫలితంగా.

రొక్కపు నిల్వ :

ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు, 1970-71 సంవత్సరం రూ. 15.5 కోట్లతరుగుతో ముగియవచ్చు. 1971-72 లో ఏర్పడుతుందనుకుంటున్న బడ్జెట్ తరుగు ఫలితంగా, ఆసంవత్సరం రూ. 25.4 కోట్ల తరుగు రొక్కపునిల్వతో ముగియవచ్చు. ఈ సందర్భంలో నేనొకమాట చెప్పాలి : ప్రణాళికకు చెందని పథకాలకు రూ. 10 కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రణాళికకు అదనపు సహాయం రూ. 8 కోట్లు సహాయం కేంద్రంనుంచి లభించగలదని భావిస్తున్నాం. ఆ విధంగా బడ్జెటులో ఈ మొత్తాలు జమచూపబడినై.

బడ్జెట్‌లోని ముఖ్యమైన అదనపు కేటాయింపుల్లో కొన్నిటిని గురించి ఇప్పుడు ప్రస్తావిస్తాను—

(i) షెడ్యూల్డు కులాలు, షెడ్యూల్డు తరగతులు, షెడ్యూల్డు జాతులు, మిగతా వెనుకబడ్డవర్గాలకు ఇళ్ళ స్థలాలను సంపాదించేందుకై అయ్యే ఖర్చుకుగాను మొత్తం ఒక కోటి రూపాయలు 1971-72 బడ్జెటు అంచనాల్లో కేటాయించబడినై. ఇందునిమిత్తమై 197 -72 బడ్జెటు అంచనాల్లో కేటాయింపు రూ. 1.5 కోట్లకు పెంచబడింది—ఇప్పటిఃన్న పెద్ద కార్యక్రమాన్ని అమలు జరిపేందుకుగాను.

(ii) ప్రణాళికకు చెందని కేటాయింపుకింద, షెడ్యూలు కులాలకై మంచి నీటి బావుల కేటాయింపు, ఇప్పటి రూ. 6 లక్షల కేటాయింపునుంచి రూ. 12 లక్షలకు పెంచబడింది.

(iii) గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు—రాష్ట్రంలోని పురపాలక సంఘాల ఆర్థిక పరిస్థితులను పరిశీలించేందుకై, ఒక ఉన్నత సంఘం ఏర్పాటుచేయబడింది. 1971-72 లో ఈ సంఘపు సిఫార్సుల అములుకై బడ్జెటు అంచనాల్లో ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించబడినై.

(iv) సంక్షేమ పథకాలను అమలుజరిపేందుకై జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయతీ సమితులకు తగిన ఆర్థిక వసతులను సమకూర్చేందుకుగాను, బడ్జెటు అంచనాల్లో రూ. 3 కోట్లు అదనపు కేటాయింపు చేయించబడింది.

(v) మోటారుకార్ల కొనుగోలుతోసహా, పోలీసుశాఖను మరింత పటిష్ఠపరచేందుకుగాను 1970-71 లో రూ. 50 లక్షలు అదనంగా కేటాయించబడినై. 1971-72 బడ్జెట్ అంచనాల్లో ఇందుకు సమానమైన మొత్తం కేటాయించబడింది. ఏర్పాటుచేయాలని అనుకుంటున్న పోలీసు గృహవసతి సంస్థకు సమకూర్చాలనుకుంటున్న రూ. 25 లక్షలుకూడా ఈ మొత్తంలో చేర్చబడినాయి.

1970-71 వార్షిక ప్రణాళిక

ఈ సంవత్సరపు రాష్ట్ర ప్రణాళికకోసం రూ. 77.39 కోట్ల మొత్తం 1970-71 బడ్జెటులో కేటాయించబడింది. తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి, రాయలసీమ, కోస్తా ఆంధ్రజిల్లాల వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి పథకాలను చేర్చేందుకుగాను ప్రణాళికా వినియోగం అధికం చేయబడుతుంది అని సూచించబడింది. శాసనసభ 1970, జులై సమావేశంలో, ఈ చెప్పిన పథకాలకు, గిరిజన సంక్షేమ పథకానికి అయ్యే ఖర్చు నిమిత్తం అనుబంధ ప్రతిపాదనలు ఆమోదించబడినాయి. ఈ విధంగా రాష్ట్ర ప్రణాళిక వ్యయం రూ. 97.42 కోట్లవరకు ఉండవచ్చు. తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాలకు రూ. 9 కోట్లు, రాయలసీమ అభివృద్ధికి రూ. 4 కోట్లు ఈ మొత్తంలో చేర్చబడినాయి. అలాగే గిరిజన సంక్షేమ పథకానికై రూ. 1.6 కోట్లు, పోచంపాడుప్రాజెక్టుకై అదనంగా

కేటాయించిన రూ. 2 కోట్లుకూడా ఈ మొత్తంలో చేర్చబడినై. ఈ ఏడాది ప్రణాళిక నిమిత్తమై కేంద్ర సహాయం రూ. 45.50 కోట్లమేరకు మాత్రమే లభించింది—తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాలకయ్యే రూ 9 కోట్ల మొత్తం కాకుండా. కేంద్రంనుంచి అదనపు సహాయం లభించగలదని క్రితం బడ్జెటులో ఆశించాం. కాని ఆ ఆశ ఫలించలేదు. ఇందుమూలంగా వనరుల విషయంలో తరుగు పెద్దగా ఏర్పడింది.

1971-72 వార్షిక ప్రణాళిక

వార్షిక ప్రణాళికనుగురించిన చర్చల్లో, ప్రణాళికాసమితివారు, 1971-72 ప్రణాళికకు రాష్ట్రపు మొత్తం వనరులు రూ. 87 కోట్లమేరకు మాత్రమే సమకూరగలవని సూచించారు. అయితే రాష్ట్రప్రభుత్వం పక్షాన, అభివృద్ధి వేగాన్ని తగ్గించకుండా వుండాలంటే, ప్రణాళికా వ్యయం ఇంకా చాలా ఎక్కువ స్థాయిలో వుండాలని వివరించాం. తప్పనిసరియైన అవసరాల దృష్ట్యా, పూర్వపు నిర్ణయాలదృష్ట్యా, 1971-72 లో ప్రణాళికా వ్యయంక్రింద రూ. 105.59 కోట్లు కేటాయించబడినాయి. తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధికిగాను చేసిన రూ. 9 కోట్ల ప్రత్యేక కేటాయింపును ఈ మొత్తంలో చేర్చలేను. ఇందునిమిత్తమై ప్రాంతీయ సంఘపు సిఫార్సును ప్రత్యేకంగా పొంది, తగిన ప్రతిపాదనలను తర్వాత సభ ముందు నివేదిస్తాం. రూ. 105.59 కోట్ల ప్రణాళికా వ్యయంలో యీ క్రింది కేటాయింపులు చేర్చబడినై :

		రూ. కోట్లలో
నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు	....	10.62
పోచంపాడు ప్రాజెక్టు	....	6.00
శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు	....	4.20

రాయలసీమ అభివృద్ధి సంఘపు సిఫార్సును అనుసరించి, రాయలసీమ అభివృద్ధి పథకాల నిమిత్తమై రూ. 4 కోట్ల వినియోగం ప్రణాళికలో కేటాయించ బడింది. 1970-71 లో అమలుజరుపబడుతున్న గిరిజన అభివృద్ధిపథకానికిగాను, రూ. 146 లక్షల మొత్తం వినియోగాన్ని ప్రణాళిక సమకూరుస్తుంది.

అభివృద్ధి కార్యక్రమాల వివరాల గురించి, పూర్తి బడ్జెట్ సమయంలో ప్రస్తావిస్తాను. ప్రస్తుతం, ఇటీవల ప్రారంభించిన కొన్ని ముఖ్య కార్యక్రమాల గురించి క్లుప్తంగా పేర్కొంటాను.

గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో 1971 చెప్పుకోదగిన సంవత్సరం. రామగుండంవద్ద బొగ్గు ఆధారంగా ఎరువు ప్రాజెక్టుపని ప్రారంభ మవటమేకాక, విశాఖపట్నం ఉక్కు కర్మాగారపు పనికి ప్రధాన మంత్రి ప్రారం భోత్సవం చేశారు. ఇక ఇటీవలే విశాఖపట్నంవద్ద జింక్ స్మెల్టర్ ప్లాంట్ స్థాపన ఆమోదించబడింది. పని త్వరలో ప్రారంభమవుతుంది.

గ్రామీణ అభివృద్ధిరంగంలో, ఈ ఏడాది ఎంతో ప్రాముఖ్యం గల మూడు విశిష్ట పథకాలు ప్రవేశపెట్టబడినాయి. చిన్నకారు రైతుల ఆర్థికాభివృద్ధిని వేగిరపరచేందుకై ఉద్దేశింపబడిన చిన్న రైతుల అభివృద్ధి సంస్థ అనే పథకం నల్గొండ, కడప, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో అమలుజరుపబడింది. మరి చిన్నకారు రైతుల, వ్యవసాయ శ్రామికుల పథకం ఇటీవల నల్గొండ, విశాఖపట్నంజిల్లాలో ప్రవేశపెట్టబడింది. అనావృష్టికి ఆలవాలమయ్యే ప్రాంతాల్లో పనిపాటలను చూపించగల పథకాలని ఉద్దేశింపబడిన గ్రామీణ కార్యక్రమాల పథకం రాయలసీమ నాలుగుజిల్లాల్లో, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో ప్రారంభించబడింది ఇందుకు సరిపడ మొత్తం సుమారు రూ. 3 కోట్లు సమకూర్చబడినాయి.

గిరిజన సంక్షేమ రంగంలో, ఈ ఏడాది ప్రణాళికా వ్యయం బాగా హెచ్చు చేయబడింది. రిజర్వు బ్యాంకు సహాయంతో గిరిజన సహకార సంస్థద్వారా తక్కువ గడువు పరపతిని సమకూర్చే సహాయ పథకాలు, షెడ్యూల్డు, తదితర ప్రాంతాల్లోని చాలామంది పిల్లలకు పుష్టికర ఆహార పథకాలు ప్రారంభించ బడినాయి. షెడ్యూల్డు కులాల, తరగతులవారికి ఇళ్ళను నిర్మించేందుకై ఋణాలను సమకూర్చేందుకై విడిగా గృహవసతిసంస్థ ఒకదానిని నెలకొల్పాలని కూడా ప్రతిపాదించబడింది. భారత జీవితభీమాసంస్థనుంచి నిధులుసమకూరుతాయి.

ప్రసంగాన్ని ముగించేముందు, ఒక విషయాన్ని మళ్ళీ ప్రస్తావిస్తాను. రాష్ట్రపు సత్వర, సర్వతోముఖ ఆర్థిక అభివృద్ధినిసాధించేందుకుగాను భారీయెత్తున అభివృద్ధి పథకాలను ప్రారంభిస్తున్నాం. అయితే ఇదే సమయంలో మనవనరులను మెరుగుపరచుకొనేందుకు తగిన చర్యలను తీసుకొని ఆవిధంగా మన ప్రణాళికలను పటిష్టంగా అమలు జరుపుకోవటం అవసరం అనికూడా విన్నవించుకుంటున్నాను. రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని అధికంచేసేందుకై తగిన ప్రతిపాదనలను వచ్చేసమావేశంలో నివేదించగలుగుతాను.

నా యీ ప్రసంగాన్ని ఓపికతో విన్నందుకు, అధ్యక్షా, మీకు, గౌరవ సభ్యులకు నా ధన్యవాదాలు. మీ అనుమతితో, నేను ఇప్పుడు ఈ మధ్యంతర బడ్జెటును, ఆరునెలల గడువుకు "ఓట్ ఆన్ అక్కౌంట్"ను నివేదిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The House stands adjourned to meet at 3 P.M. on Monday the 15th March, 1971.

(The Houe then adjourned)

APPENDIX.

Speech of Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy, Minister for Finance, presenting the Budget for 1971-72 *to the Andhra Pradesh Legislature on the* 11*th March,* 1971.

SIR,

I rise to present the Budget of Andhra Pradesh for the year 1971-72.

As the Hon'ble Members are aware, the Legislature is meeting only for a short period in view of the recent mid-term elections to the Parliament. The financial year is coming to a close shortly and it is necessary, therefore, to place the administration in sufficient funds for maintining the current services untill such time that the Hon'ble Members are able to meet again for detailed consideration of the Budget. It is in this context I am presenting an interim budget for the purpose of seeking a 'Vote on Account' for a period of six months upto the end of September 1971. I shall come before the House later in the year with the final Budget.

I may mention at the outset that consistent with the requirement set out in the Presidential Order dated 7th March, 1970 through which the Andhra Pradesh Regional Committee Order of 1958 was amended, the details of the receipts and expenditure in relation to Telangana region and rest of the State have been indicated separately in the Budget now presented based on the principles of allocation recommended by the Bhargava Committee. The income and expenditure for the years 1968-69 and 1969-70 have also been allocated on the basis of the principles laid down by the Committee and the results have been furnished in Appendix VI to the Explanatory Memorandum on the Budget.

I shall now briefly describe the financial position of the State as reflected in the Accounts for the year 1969-70 and Revised Estimates 1970-71, and then proceed to explain the Budget Estimates for 1971-72.

The accounts for the year 1969-70 which are now available indicate an overall revenue deficit of Rs. 27.83 crores, the Revenue receipts amounting to Rs. 248.20 crores and the Revenue expenditure being of the order of Rs. 276.03 crores. Taking all the financial transactions together, the year 1969-70 closed with a cash balance of Rs. 0.83 crore.

Revenue Account.—As against the Budget Estimates of Rs. 265.96 crores, the Revenue receipts including the grants from the Government of India for State Plan and Centrally Sponsored Schemes are expected to be Rs. 286.59 crores. The increase is mainly due to additional receipts expected from the Government of India towards share of Income Tax and Excise Duties and increased receipts due to the scrapping of prohibition in Andhra area. Revenue expenditure is now placed at Rs. 298.61 crores as against the Budget Estimate of Rs. 266.43 crores. The main increases are in respect of interest on debt and additional expenditure in respect of the schemes which were approved subsequent to the formulation of the Budget and for which supplementary estimates were voted by the Legislature earlier.

Capital outlay.—The Budget for 1970-71 provided for a total capital outlay of Rs. 39.46 crores. The Revised Estimate under capital outlay has been placed at Rs. 40.55 crores.

Overall position.—On the basis of the Revised Estimates indicated above, the financial transactions of the year 1970-71 are expected to result in an overall deficit of Rs. (—) 16.33 crores, leaving a closing cash balance of Rs. (—) 15.5 crores. It would, however, be mentioned that in the Revised Estimates assistance from the Government of India to the extent of Rs. 31 crores towards non-Plan deficit in the State Budget and Rs. 7.5 crores towards arrears of famine and cyclone relief assistance has been assumed.

BUDGET ESTIMATES 1971-72

Revenue Receipts.—The Budget Estimates for 1971-72 envisages a total revenue of Rs. 310.04 crores, as against Rs. 286.59 crores anticipated in the Revised Estimates for 1970-71. The increase is mainly in respect of the additional receipts anticipated as States' share of Central taxes. In terms of the Finance Commission's Award, the State Government becomes entitled to a share in the advance collections of Income Tax from 1971-72. Certain normal increases are also anticipated in respect of State Excise Duties and Sales Tax. The revenue account takes credit for grants-in-aid from the Centre of Rs. 15.3 crores for the State Plan and Rs. 10.89 crores for Centrally Sponsored Schemes.

Revenue Expenditure.—The Budget provides for a total Revenue Expenditure of Rs. 300.14 crores, consisting of Rs. 268.8 crores on the non-Plan side, Rs. 19.93 crores towards State Plan and Rs. 11.41 crores towards Centrally Sponsored Schemes. On a comparable basis excluding the

provision made for famine relief which accounts for Rs. 8.81 crores in the Revised Estimates for 1970-71 and only Rs. 0.75 crore in Budget Estimates 1971-72, the net increase in revenue expenditure is Rs. 7.41 crores.

Capital outlay.—The capital outlay on Plan and non-Plan schemes is expected to be Rs. 46.22 crores during the year 1971-72. Excluding the provision on non-Plan account which relates only to minor items of capital nature, the capital outlay on State Plan will be Rs. 45.53 crores. This would cover the provision for major projects in different sectors of the Plan.

Public Debt.—The Budget includes receipts of the order of Rs. 16.08 crores being the gross proceeds of the open market loan proposed to be floated during the year. After providing for Rs. 6.58 crores towards the discharge of loan maturing for repayment during the year, the net receipts will be Rs. 0.5 crores. The net receipts from the share of Small Savings are expected to be Rs. 3.5 crores, as against Rs. 3 crores in 1970-71.

Overall position.—On the basis of the estimates referred to above, it is anticipated that there will be a surplus of Rs. 9.89 crores on the Revenue Account. However, taking into account the Capital Outlay, Public Debt, and Public Account, the overall position will be a deficit of Rs. 9.9 crores resulting from the budgetary transactions of the year 1971-72.

Cash Balance.—As stated earlier, the year 1970-71 is expected to close with a minus cash balance of Rs. 15.5 crores. As a result of the budgetary deficit during 1971-72, the year is expected to close with a negative cash balance of Rs. 25.4 crores. I should mention in this connection that the Budget takes credit for a non-Plan assistance of the order of Rs. 10 crores from the Centre and additional assistance for the State Plan to the extent of Rs. 8 crores.

I shall now refer briefly to some of the main additional provisions made in the Budget:—

(*i*) It may be recalled that in the Budget Estimates for the year 1970-71, a total provision of Rs. 1 crore was made towards the expenditure on acquisition of house-sites for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes. The provision in Budget Estimates 1971-72 for this purpose has been enhanced to Rs. 1.5 crores in order to secure the implementation of a larger programme.

(*ii*) The non-Plan provision for drinking water wells for Scheduled Castes has been enhanced to Rs. 12 lakhs from the existing provision of Rs. 6 lakhs.

(*iii*) As the House is aware, a High Power Committee has been set up to examine the finances of the Municipalities in the State. In order to provide for the implementation of their recommendations during the year 1971-72, a provision of Rs. 1 crore has been included in the Budget Estimates.

(*iv*) With a view to providing adequate finances to the Zilla Parishads and Panchayat Samithis to take up welfare measures, an additional provision of Rs. 3 crores has been made in the Budget Estimates.

(*v*) During the year 1970-71, an additional provision of Rs. 50 lakhs was made for strengthening the Police force including the purchase of vehicles. An equal amount has been provided in the Budget Estimates for the year 1971-72 including the proposed contribution of Rs. 25 lakhs to the Police Housing Corporation to be set up in the course of the year.

ANNUAL PLAN 1970-71

In the Budget for 1970-71, an outlay of Rs. 77.39 crores was provided for the State Plan of the year and it was indicated that the Plan outlay will be augmented in the course of the year to include programmes of Special Development of Telangana, Rayalaseema and backward areas of Coastal Andhra districts. When the House met in July 1970, supplementary demands were approved towards the expenditure on Special Telangana Development Schemes, programmes for Rayalaseema and Coastal Andhra districts and for the Tribal Welfare Plan. The outlay on the State Plan is thus expected to be Rs. 97.42 crores, inclusive of Rs. 9 crores for the Special Development Programmes of Telangana, Rs. 4 crores for Rayalaseema Development Plan, Rs. 1.6 crores in respect of Tribal Welfare Plan and additional allotment of Rs. 2 crores for Pochampad project. The Central assistance for the Plan of the current year is only Rs. 45.56 crores, exclusive of the amount of Rs. 9 crores for Special Telangana Schemes. The hope expressed by us in the last Budget that additonal assistance will be made available by the Centre did not materialise, with the result that a large deficit in resources has emerged.

ANNUAL PLAN 1971-72

During the discussions on the Annual Plan, it was indicated by the Planning Commission that the aggregate resources of the State for the Plan of 1971-72 would be only of the

order of Rs. 87 crores. On behalf of the State Government, it was explained that to sustain the momentum of development, the Plan outlay has to be of a much higher order. Consistent with the inescapable needs and commitments, therefore, a Plan outlay of Rs. 105.59 crores has been provided for in the Budget for 1971-72. This excludes the special provision of Rs. 9 crores to be made for Special Telangana Development Schemes for which the recommendation of the Regional Committee will be secured separately and necesary demands will be brought before the House later. The Plan outlay of Rs. 105.59 crores includes a provision of Rs. 10.62 crores for Nagarjunasagar Project, Rs. 6 crores for Pochampad and Rs. 4.2 crores for Srisailam Project. An outlay of Rs. 4 crores in respect of Rayalaseema development schemes has been included in the Plan as recommended by the Rayalaseema Development Board. The Plan also provides for a total outlay of Rs. 146 lakhs on the Tribal Development Plan, which is being implemented from 1970-71.

While I would deal with the details of the developmental programmes at the time of the final Budget, I shall, before concluding, briefly mention some of the important measures taken up recently.

As the House is aware, the year 1971 is a memorable year in the history of Andhra Pradesh when the work on the Steel Plant at Visakhapatnam was inaugurated by our Prime Minister. This was preceded by the commencement of work in respect of the coal based Fertiliser Project at Ramagundam. Very recently, the location of the Zinc Smelter plant at Visakhapatnam has been approved and we hope that the work on this project will also be commenced shortly.

In the field of rural development, three important schemes with far reaching significance have been put into operation in the course of the year. The Small Farmers Development Agency—a scheme intended to secure the rapid economic progress of the small and viable farmers has been implemented in Srikakulam, Cuddapah and Nalgonda districts. The Marginal Farmers and Agricultural Labourers Scheme has been started recently in Visakhapatnam and Nalgonda districts. The Rural Works Programme consisting of employment oriented schemes in drought prone areas with substantial public outlay of about Rs. 3 crores has been undertaken in the four Rayalaseema districts and in Mahaboobnagar district.

In the field of tribal welfare, the Plan outlay has been stepped up considerably during the year and a number of ameliorative measures have been taken up including the provision of short-term credit through the Giripan Co-operative Corporation with the support from the Reserve Bank and nutrition programmes covering a large number of children in the scheduled areas and outside. It has also been proposed to set up a separate Housing Corporation for providing loans for construction of houses for Scheduled Castes and Scheduled Tribes with funds from the Life Insurance Corporation of India.

In conclusion, I would once again refer to the fact that we have been taking up ambitious developmental programmes to secure the rapid all-round economic development of the State. It is necessary at the same time that we undertake measures to improve our resources and thus secure the effective implementation of our Plans. I shall, therefore, come up before the House during the next Session with appropriate proposals for augmenting the revenues of the State.

I tiank you, Sir, and the Hon'ble Members for giving me a patient hearing and with your permission, I now present the interim Budget and the 'vote on Account' for a period of six months.

JAI HIND

اردو ترجمہ

شری کے۔ وجے بہاسکر ریڈی ۔ فینانس منسٹر نے ۱۱ ۔ مارچ ۱۹۷۰ع کو مجلس مقننہ آندھرا پردیش میں ریاستی موزانہ بابت ۱۹۷۱-۷۲ع پیش کرتے ہوئے حسب ذیل تقریر کی ۔

جناب عالی !

میں ریاست آندھرا پردیش کا موزانہ بابت ۱۹۷۱-۷۲ع پیش کرتا ہوں ۔ جیسا کہ معزز اراکین واقف ہیں ، پارلیمان کے لئے درمیانی مدت کے حالیہ انتخابات کے پیش نظر مقننہ کے اجلاس کا ایک مختصر سی مدت کے لئے انعقاد عمل میں آرہا ہے ۔ مالیاتی سال کا عنقریب اختتام عمل میں آنیوالا ہے اور اسلئے یہ ضروری ہے کہ جاریہ خدمات کی برقراری کے لئے اسوقت تک نظم و نسق کے زیر اختیار کافی رقوم رہیں تاوقتیکہ موزانہ پر تفصیلی غور و خوض کے لئے معزز اراکین کا اجلاس عمل میں نہ آئے ۔ اس پس منظر میں میں ستمبر ۱۹۷۱ع کے آخر تک یعنی ۶ ماہ کی مدت کی بابت علی الحساب منظوری کے لئے عارضی موزانہ پیش کررہا ہوں ۔ میں بعد میں ایوان میں اس سال کے دوران مختتم موزانہ پیش کرونگا ۔

میں ابتدا میں اسکا اظہار کرنا چاہتا ہوں کہ صدارتی حکمنامہ مورخہ ۷ ۔ مارچ ۱۹۷۰ کے ، جسکے ذریعہ حکم علاقائی کمیٹی آندھرا پردیش بابت ۱۹۵۸ کی ترمیم کیگئی تھی ، مندرجہ احکام کو پیش نظر رکھتے ہوئے علاقہ تلنگانہ اور مابقی ریاست کے لئے اس موزانہ میں آمدنی و خرچ کی تفصیلات کو علحدہ علحدہ بتلایا گیا ہے جو بھارگوا کمیٹی کے سفارش کردہ اصولوں پر مبنی ہے ۔ سال ۱۹۶۸-۶۹ع اور سال ۱۹۶۹-۷۰ کی آمدنی و خرچ کو بھی کمیٹی کے مندرجہ اصولوں کی بنیاد پر متعین کیا گیا ہے ۔ اور موزانہ کی توضیحی یاداشت کے ضمیمہ ۔ ۶ میں اسکے نتائج بتلائے گئے ہیں ۔

اب میں ریاست کی مالیاتی صورت حال کا مختصر سا تذکرہ کرونگا جیسا کہ سال ۱۹۶۹-۷۰ کے حسابات اور سال ۱۹۷۰-۷۱ کے مرممہ موزانہ میں ظاہر کیگئی ہے اور پھر اندازہ موزانہ بابت ۱۹۷۱-۷۲ کی توضیح کرونگا ۔

حسابات بابت ۱۹۶۹-۷۰

۱۹۶۹ - ۷۰ کے موجودہ حاصلہ حسابات سے یہ ظاہر ہوتا ہے کہ اس سال ۲۴۸ء۲ کروڑ روپیہ کی آمدنی ہوئی اور ۲۷۶ء۰۳ کروڑ روپیہ کا خرچ ہوا اسطرح بحیثیت مجموعی ۲۷ء۸۳ کروڑ روپیہ کا خسارہ برآمد ہوا ۔ تمام مالیاتی دادوستد کو ملحوظ رکھنے کے بعد سال ۱۹۶۹-۷۰ کے اختتام پر جملہ ۰ء۸۳ کروڑ روپیہ کی بچت برآمد ہوئی ۔

مرسمه تخمینه بابت ۷۱-۱۹۷۰

آمدنی

۹۶ء۲۶۵ کروڑ روپیہ کے اندازہ موزانہ کے مقابلہ میں اس سال ۰۹ء۲۸۶ کروڑ روپیہ کی آمدنی کی توقع ہے جس میں ریاستی منصوبہ اور مرکزی اسکیمات کے لئے حکومت ہند کے گرانٹس شامل ہیں۔ اس اضافہ کی اصل وجہ وہ زاید آمدنی ہے جو حکومت ہند سے محصول آمدنی اور اسائز ڈیوٹی کے اسکے حصے کی بابت ملنے کی توقع ہے - علاقہ آندھرا میں نشہ بندی کی منسوخی کی وجہ سے بھی آمدنی میں اضافہ ہوا ہے۔ اب خرچ کا اندازہ ۶۱ء۲۹۸ کروڑ روپیہ ہے جبکہ اندازہ موازنہ میں ۴۳ء۲۶۶ کروڑ روپیہ تھا - اس اضافہ کی بڑی وجہ قرضوں پر سود اور ان اسکیموں کے تعلق سے زاید اخراجات ہیں جنہیں موزانہ کی ترتیب کے بعد منظور کیا گیا اور جن کے لئے مقننہ نے سابقہ اجلاس میں ضمنی رقوم کی منظوری دی تھی -

مصارف سرمایہ

موازنہ بابت ۷۱-۱۹۷۰ میں جملہ مصارف سرمایہ کیلئے ۹۴ء۳۶ کروڑ روپیہ رکھے گئے تھے - مصارف سرمایہ کے تحت مرسمه تخمینہ میں ۰۵ء۴۰ کروڑ روپیہ کی گنجائش رکھی گئی ہے -

مجموعی صورت حال

مندرجہ بالا مرسمه تخمینہ کی بنیاد پر سال ۷۱-۱۹۷۰ کے مالیاتی سال کے دادوستد کے نتیجہ میں بحیثیت مجموعی ۳۳ء۱۶ کروڑ روپیہ (منفی) کا خسارہ برآمد ہونے کی توقع ہے اور اختتامی سلک ۰۵ء۱ کروڑ روپیہ (منفی) رہیگی - بہر حال حکومت ہند سے ریاستی منصوبہ میں غیر منصوبہ جاتی خرچ میں خسارہ کی بابت ۳۱ کروڑ روپیہ اور قحط اور طوفان سے متاثرہ لوگوں کی امداد کے بقایاجات کی بابت ۰ء۷ کروڑ روپیہ کی توقع پر یہ رقوم موازنہ میں شامل کی گئی ہیں -

اندازہ موازنہ بابت ۷۲-۱۹۷۱

آمدنی :

اندازہ موازنہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ میں جملہ ۰ء۳۱۰ کروڑ روپیہ کی آمدنی کا تخمینہ کیا گیا ہے جبکہ مرسمه تخمینہ بابت ۷۱-۱۹۷۰ میں ۰۹ء۲۸۶ کروڑ روپیہ کی آمدنی کی توقع کیگئی تھی - مرکزی محاصل میں ریاستوں کے حصہ میں متوقع اضافہ کی وجہ سے بڑی حد تک آمدنی میں اضافہ ہوا ہے۔ فینانس کمیشن کے ایوارڈ کی رو سے ریاستی حکومت ۷۲-۱۹۷۱ سے محصول آمدنی کی پیشگی وصولات میں اپنے حصہ کی مستحق ہوجاتی ہے۔ ریاستی اکسائزڈیوٹی اورمحصول فروخت کے تعلق سے بعض

حسب معمول اضافوں کی بھی توقع ہے۔ مرکز سے ریاستی منصوبہ کیلئے ۳۰ء۱۵ کروڑ روپیہ کی اور مرکزی اسکیمات کیلئے ۸۹ء۱۰ کروڑ روپیہ کی گرانٹ، حساب آمدنی میں شامل ہے۔

خرچ

بموازنہ میں جملہ ۳۰۰ء۱۴۳ کروڑ روپیہ کا خرچ بتلایا گیا ہے جو غیر منصوبہ جاتی اسکیمات کیلئے ۲۶ء۸۲ کروڑ روپیہ منصوبہ کی بابت ۹۳ء۱۹ کروڑ روپیہ مرکزی اسکیمات کی بابت ۴۱ء۱۱ کروڑ روپیہ پر مشتمل ہے۔ تقابلی بنیاد پر امداد قحط کیلئے فراہم کردہ گنجائش جو مرمدہ تخمینہ بابت ۷۱-۱۹۷۰ میں ۸۱ء۸ کروڑ روپیہ اور اندازہ موازنہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ میں صرف ۷۵ء۰ کروڑ روپیہ بتلائی گئی ہے، خارج کردی جائے تو خرچ میں ۴ء۱۷ کروڑ روپیہ کا خالص اضافہ ہوگا۔

مصارف سرمایہ

سال ۷۲-۱۹۷۱ کے دوران منصوبہ جاتی و غیرمنصوبہ جاتی اسکیمات پر ۲۲ء۶۲ کروڑ روپیہ کے مصارف سرمایہ کی توقع ہے۔ غیر منصوبہ جاتی حسابات اخراجات کی بابت گنجائش کو جو مصارف سرمایہ کی نوعیت کے چھوٹے مدات پر مشتمل ہو، خارج کردیں تو منصوبہ پر مصارف سرمایہ کی مقدار ۳۵ء۴ کروڑ روپیہ ہوگی۔ یہ مصارف منصوبہ کے مختلف شعبوں میں بڑے بڑے پروجکٹوں کی گنجائش پر محیط ہونگے۔

قرضہ عامہ

موازنہ میں ۸۰ء۱۶ کروڑ روپیہ کی آمدنی شامل کیگئی ہے جسکو اس سال کے دوران کھلے بازار سے بطور قرضہ حاصل کرنے کی تجویز ہے۔ اس سال کے دوران ایسے قرضوں کی واپسی کیلئے جنکی مدت پوری ہوچکی ہو، ۸۵ء۶ کروڑ روپیہ کی گنجائش رکھنے کے بعد ۹ء۵ کروڑ روپیہ کی خالص آمدنی ہوگی۔ چھوٹی بچتوں سے بھی ۳ء۵ کروڑ روپیہ کی خالص آمدنی کی توقع ہے جبکہ ۷۱-۱۹۷۰ میں ۳ کروڑ روپیہ حاصل ہوئے تھے۔

مجموعی صورت حال

محولہ بالا تخمینہ جات کی بنیاد پر یہ توقع کی جاتی ہے کہ ۸۹ء۹ کروڑ روپیہ کی بچت برآمد ہوگی۔ بہر حال مصارف سرمایہ، قرضہ عامہ اور پبلک اکاونٹ کو ملحوظ رکھنے کے بعد بحیثیت مجموعی ۹ء۹ کروڑ روپیہ کا خسارہ برآمد ہوگا جو ۷۲-۱۹۷۱ کے موازنہ جاتی دادوستد کا نتیجہ ہوگا۔

سلک

جیسا کہ پہلے بیان کیا گیا ہے۔ توقع ہے کہ سال ۷۱-۱۹۷۰ کی اختتامی سلک ۵ء۱۵ کروڑ روپیہ (منفی) ہوگی۔ ۷۲-۱۹۷۱ کے دوران خسارہ موازنہ کے

نتیجه میں سال کے ختم پر ۴ء۲۰۵ کروڑ روپیہ (منفی) کی سلک رہنے کی توقع ھے۔ میں اس سلسلہ میں یہ عرض کرونگا کہ غیر منصوبہ جاتی اسکیمات کے لئے ۱۰ کروڑ روپیہ اور ریاسی منصوبہ کیلئے ۸ کروڑ روپیہ کی حدتک مرکز سے زاید امداد کو موازنہ میں شامل کیا گیا ھے۔

اب میں ان بعض اھم زاید گنجائشوں کا مختصرا ذکر کرونگا جو موازنہ میں فراھم کی گئی ھیں۔

(۱) میں آپ کو یاد دلاؤں کہ سال ۷۱-۱۹۷۰ کے اندازہ موازنہ میں درج فہرست اقوام ، درج فہرست قبائل اور دیگر پسماندہ طبقات کے مکانات کی تعمیر کے لئے اراضی کے حصول کی بابت جملہ ایک کروڑ روپیہ کی گنجائش رکھی گئی تھی اندازہ موازنہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ میں اس غرض کے لئے فراھم کردہ گنجائش کو بڑھا کر ۵ء۱ کروڑ روپیہ کردیا گیا ھے تاکہ نسبتا ایک بڑے پروگرام کو روبعمل لایا جاسکے۔

(۲) درج فہرست اقوام کیلئے پینے کے پانی کے کنوؤں کیلئے غیر منصوبہ جاتی اسکیمات کے تحت موجودہ ۶ لاکھ روپیہ کی گنجائش کو بڑھا کر ۱۲ لاکھ روپیہ کردیا گیا ھے۔

(۳) جیسا کہ ایوان واقف ھے ، ریاست کی بلدیات کی مالیات کی جانچ پڑتال کے لئے ایک اعلی اختیارات والی کمیٹی قائم کی گئی ھے۔ ۷۲-۱۹۷۱ کے دوران اسکی سفارشات کی عمل آوری کیلئے اندازہ موازنہ میں ایک کروڑ روپیہ کی گنجائش شامل کی گئی ھے۔

(۴) فلاحی کاموں کے آغاز کیلئے ضلع پریشدوں اور پنچایت سمیتیوں کو کافی مالیہ فراھم کرنے کے نقطہ نظر سے اندازہ موازنہ میں ۳ کروڑ روپیہ کی زاید گنجائش فراھم کی گئی ھے۔

(۵) ۷۱-۱۹۷۰ کے دوران پولیس کی جمعیت کو مستحکم کرنے اور گاڑیوں کی خریدی کیلئے ۵۰ لاکھ روپیہ کی زاید گنجائش فراھم کی گئی تھی ۷۲-۱۹۷۱ کے اندازہ موازنہ میں اتنی ھی رقم فراھم کی گئی ھے۔ جس میں وہ مجوزہ ۲۵ لاکھ روپیہ بھی شامل ھیں جو اس سال کے دوران ''پولیس ھاوزنگ کارپوریشن،، کے قیام کے لئے مختص کئے گئے ھیں۔

سالانہ منصوبہ بابت ۷۱-۱۹۷۰

موازنہ بابت ۷۱-۱۹۷۰ میں ریاستی منصوبہ کیلئے ۹۳ء۷۷ کروڑ روپیہ کے مصارف کی گنجائشیں فراھم کی گئی تھی اور اس امر کا اظہار کیا گیا تھا کہ سال کے دوران مصارف منصوبہ میں اضافہ کیا جائیگا تاکہ اس میں تلنگانہ ، رائل سیما اور آندھرا کے ساحلی اضلاع کے پسماندہ علاقوں کی خصوصی ترقی کے پروگرام کو شامل کیا جاسکے جولائی ۱۹۷۰ میں منعقدہ اجلاس مقننہ میں '' خصوصی تلنگانہ ترقیاتی

اسکیمات ،، رائل سیما اور آندھرا کے ساحلی اضلاع کے پروگراموں اور بہبودی قبائل کے منصوبہ کے اخراجات کے لئے ضمنی مطالبات زر منظور کئے گئے تھے - توقع ہے کہ اس طرح ریاستی منصوبہ کے مصارف ۴ء۷۹ کروڑ روپیہ ہوجائینگے جسمیں تلنگانہ کیلئے خصوصی ترقیاتی پروگراموں کے لئے ۹ کروڑ روپیہ ، رائل سیما کے ترقیاتی منصوبہ کے لئے ۴ کروڑ روپیہ اور بہبودی قبائل کے منصوبہ کے تعلق سے ۱ء۶ کروڑ روپیہ اورپوچم پاڈ پراجکٹ کیلئے مزید ۲ کروڑ روپیہ شامل ہیں- سال رواں کے منصوبہ کیلئے مرکزی امداد صرف ۴ء۵۶ کروڑ روپیہ ہے جسمیں " خصوصی تلنگانہ اسکیمات ،، کیلئے ۹ کروڑ روپیہ شامل نہیں ہیں - گزشتہ موازنہ کی پیشکشی کے موقع پر ہم نے جو توقع کی تھی کہ مرکز سے زاید امداد حاصل ہوگی ، پوری نہ ہوسکی جسکے نتیجہ میں وسائل میں بہت زیادہ کمی واقع ہوئی -

سالانہ منصوبہ بابت ۱۹۷۱-۷۲

سالانہ منصوبہ پر بحث کے دوران منصوبہ بندی کمیشن نے اس بات کا اظہار کیاتھا کہ ۱۹۷۱-۷۲ کے منصوبہ کیلئے جملہ ریاستی وسائل صرف ۸۷ کروڑ روپیہ کے ہونگے - ریاستی حکومت کی جانب سے یہ وضاحت پیش کی گئی کہ ترقی کی رفتار کو برقرار رکھنے کے لئے مصارف منصوبہ کی مقدار بہت زیادہ ہونی چاہئے - اسلئے ناگزیر ضروریات اور پابندیوں کو پیش نظر رکھتے ہوئے موازنہ بابت ۱۹۷۱-۷۲ میں ۱۰۵ء۰۹ کروڑ روپیہ کے مصارف منصوبہ کی گنجائش رکھی گئی ہے- اسمیں ۹ کروڑ روپیہ کی وہ خصوصی گنجائش شامل نہیں ہے جو " خصوصی تلنگانہ ترقیاتی اسکیمات ،، کے لئے مہیا کی جاتی ہے - جسکے لئے علاقائی کمیٹی کی سفارش علحدہ حاصل کیجائیگی اور بعد میں ایوان میں ضروری مطالبات زر پیش کئے جائینگے- ۱۰۵ء۰۹ کروڑ روپیہ کے مصارف منصوبہ میں ناگرجنا ساگر پراجکٹ کیلئے ۱۰٫۶۲ کروڑ روپیہ پوچم پاڈ کیلئے ۶ کروڑ روپیہ اور سری سیلم پروجکٹ کیلئے ۴ء۲ کروڑ روپیہ کی گنجائش شامل ہے- منصوبہ میں رائلسیما ترقیاتی اسکیمات کے تعلق سے ۴ کروڑ روپیہ کے مصارف شامل کئے گئے ہیں جیسا کہ رائل سیماترقیاتی بورڈ نے سفارش کی ہے- منصوبہ میں قبائلی ترقیاتی منصوبہ پر جملہ ۱۴۶ لاکھ روپیہ کے مصارف کی گنجائش رکھیگئی ہے جس پر ۱۹۷۰-۷۱ سے عمل آوری ہورہی ہے-

مختتم موازنہ کی پیشکشی کے وقت میں ترقیاتی پروگراموں کی تفصیلات سے بحث کرونگا اور اب تقریرختم کرنے سے پہلے حالیہ چند اہم اقدامات کا مختصرا تذکرہ کرونگا-

جیسا کہ ایوان واقف ہے، سال ۱۹۷۱ آندھرا پردیش کی تاریخ میں ایک یادگار سال ہے چونکہ ہماری وزیراعظم نے حال ہی میں وساکھاپٹنم میں اسٹیل پلانٹ کے کام کا افتتاح کیا ہے- اس سے پہلے راما گنڈم میں کوئلہ سے چلائے جانے والے کیمیائی کھاد کے کارخانہ میں کام کا آغاز ہوچکا ہے- حال ہی میں وساکھاپٹنم میں جست پگھلانے کے کارخانے کے قیام کی منظوری دی جا چکی ہے- اور ہمیں توقع ہے کہ اس پروجکٹ پر بھی بہت جلد کام شروع ہوجائیگا -

دیہی ترقیاتی میدان میں تین اہم اسکیمات پر اس سال کے دوران عمل کیا جارہا ہے جس سے بہت دور رس نتائج حاصل ہونگے - ''چھوٹے کسانوں کی ترقیاتی ایجنسی،، ایک ایسی اسکیم ہے جس کا مقصد چھوٹے اور خود مکتفی کسانوں کی معاشی ترقی کو تیز کرنا ہے اور جسے اضلاع سریکاکلم، کڑپہ اور نلگنڈہ میں روبعمل لایا جارہا ہے- جزوی کسانوں اور زرعی مزدوروں کی اسکیم اضلاع وساکھاپٹنم اور نلگنڈہ میں حال ہی میں شروع کی گئی ہے- دیہی تعمیراتی پروگرام، جو قحط سے متاثر ہونے والے علاقوں میں روزگار کی اسکیمات سے متعلق ہے، تین کروڑ روپیہ کے معتدبہ سرکاری مصارف سے رائل سیما کے چار اضلاع اور ضلع محبوب نگر میں شروع کیا گیا ہے۔

قبائلی بہبودی کے میدان میں اس سال کے دوران مصارف منصوبہ میں قابل لحاظ اضافہ ہوا ہے اور فلاح و بہبود کے متعدد اقدامات کئے گئے ہیں جنمیں ریزروبینک کی مدد سے گریجن کواپریٹیو کارپوریشن کے توسط سے مختصر مدتی قرضہ کی فراہمی اور درج فہرست علاقوں میں اور ان علاقوں کے باہر بچوں کی بڑی تعداد کے تعلق سے تغذیہ کے پروگرام شامل ہیں - یہ بھی تجویز ہے کہ لائف انشورنس کارپوریشن سے رقم حاصل کر کے درج فہرست اقوام اور درج فہرست قبائل کے مکانات کی تعمیر کے سلسلہ میں قرضہ جات کی فراہمی کیلئے ایک الگ ہاوزنگ کارپوریشن قائم کیا جائے -

آخر میں میں پھر اس حقیقت کا اظہار کرنا چاہتا ہوں کہ ہم ریاست کی ہمہ جہتی معاشی ترقی کی رفتار کو تیز تر کرنے کیلئے زبردست ترقیاتی پروگرام شروع کررہے ہیں ساتھ ہی ساتھ یہ بھی ضروری ہے کہ ہم اپنے وسائل کو بہتر بنانے اور ہمارے منصوبوں کو موثر طور پر روبعمل لانے کیلئے اقدامات کریں - اسلئے میں ریاست کی آمدنی میں اضافہ کیلئے مناسب تجاویز کے ساتھ مقننہ کے آئندہ اجلاس کے موقع پر ایوان میں حاضر ہونگا -

میں جناب عالی اور معزز اراکین کا ممنون ہوں کہ انہوں نے میری تقریر کو صبر و سکون سے سنا اور جناب کی اجازت سے اب میں چھ مہینے کی مدت کی بابت علی الحساب منظوری کے لئے عارضی موازنہ پیش کرتا ہوں -

جے ہند